

Piezīmes un atsauces vietas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1032
Sugas nosaukums	<i>Unio crassus</i>
Natura 2000 teritorijas kods	LV0524100
Natura 2000 teritorijas kods	Mežole
Eksperti	Mudīte Rudzīte, Otars Opermanis
Darbs pabeigts	20.01.2023.
Vispārējās piezīmes	<p>Ludzes un Lipsas upju posmi dabas lieguma “Mežole” teritorijā atbilst ES nozīmes biotopam 3260 <i>Upju straujtecēs un dabiski upju posmi</i>.</p> <p>Analizējot 2017. gada datus no saldūdens biotopu inventarizācijas anketām, Ludzes upe atbilst 3260 biotopa 1. variantam (3260_1): upes vai upju posmi ar akmeņainu vai oļainu gultni, kuros straumes ātrums > 0,2 m/s. Ludze visā posmā atbilst vidējai kvalitātei, tomēr, apsekojot upes posmus 2018. gada 17. augustā, sugu un biotopu eksperts konstatēja, ka upes augštece bebru darbības rezultātā ir pārveidota un neatbilst biotopa variantam 3260_1 un ir sliktā kvalitātē. Ludzes vidustece un lejtece atbilst biotopa variantam 3260_1. Tās kvalitāti pazemina upē iekritušo koku daudzums un sedimentācijas procesi, ko rada krastu izskalošanās un bebru darbība (Ozoliņš, 2020).</p> <p>Biezā perlamutrene <i>Unio crassus</i> dabas lieguma teritorijā konstatēta gan Ludzē, gan Lipsē (2018. gadā), tomēr ne vienā, ne otrā upē netika konstatēti jaunie īpatņi. Dabas aizsardzības plāna (ELLE, 2020) izstrādes laikā, apsekojot Lipsas upi 2018. gada 17. augustā, konstatēta arī biezā perlamutrene <i>Unio crassus</i>. Populācijas lielums dabas liegumā 2018. gadā novērtēts kā 40–80 indivīdi, sugas dzīvotnes platība – 2,78 ha (ELLE, 2020).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	56,6 ind. – ģeometriskais vidējais starp <i>popmin</i> (40 ind.) un <i>popmax</i> (80 ind.) – izmantoti 2018. gada dati no dabas aizsardzības plāna (ELLE, 2020; Ozoliņš, 2020; Pilāte, 2020); šie paši skaitļi pieejami arī Natura 2000 datu bāzes SDF.
Unit_CV	Indivīds
Habitat	Annex I viens
Annex I	3260
Annex I_area_USE	2,78 ha Izmantota dabas aizsardzības plānā (ELLE, 2020) norādītā sugas dzīvotnes platība un arī straujteču platība.
Other_area_USE	Na
OK_DEN	Šajā Natura 2000 vietā blīvums novērtēts kā nepietiekams (skat. pamatojumu zemāk).
OPT_DEN	<p>Tabula zemāk parāda gliemeņu blīvuma rādītāju (gliemenes/ha) 33 Natura 2000 teritorijās, kurās reģistrēta biezā perlamutrene.</p> <p>Blīvuma datu analīzē tika identificētas sekojošas (nosacītas) blīvumu zonas: augsts blīvums (8470,3 gliemenes/ha un vairāk), vidēji augsts (1259–5600 gliemenes/ha) un zems (acīmredzami nepietiekams) – mazāk nekā 1259 gliemenes/ha). Lai atvieglotu aprēķinus, par optimālā blīvuma vērtību, definēta “apaļā” vērtība – 6000 gliemenes/ha (sarkanā līnija tabulā zemāk), kas ir arbitrārs noapaļojums uz augšu no vidējās sadalījuma grupas, ņemot</p>

Lauks	Paskaidrojums																																																																																																																																																																										
	<p>vērā sugas un tās dzīvotņu – mazo upju – aizsardzības stāvokli, eksperta pieredzi un arī to, ko var sasniegt Latvijas apstākļos.</p> <p>Pēc FRV un CO summas salīdzināšanas un konstatētās nesakritības, tika nolemts pazemināt optimālo blīvumu no 6000 īp./ha līdz 3763 īp./ha. Apsvērumi izklāstīti projekta gala atskaitē (20. lpp.). Izmaiņas veiktas aprēķinos CO darba tabulā, bet nav atspoguļotas tabulā zemāk.</p> <table><tr><th>Kods</th><th>Natura 2000 teritorija</th><th>CV_USE</th><th>Annex I_USE</th><th>Blīvums</th></tr><tr><td>LV0523100</td><td>Lielupes palienes pļavas</td><td>0</td><td>0</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0507800</td><td>Liepājas ezers</td><td>0</td><td>0</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0535400</td><td>Rūjas paliene</td><td>0</td><td>17,48</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0300700</td><td>Tērvete</td><td>0</td><td>1,63</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0507200</td><td>Ventas un Šķerveļa ieleja</td><td>157</td><td>47</td><td>3,3</td></tr><tr><td>LV0600400</td><td>Augšdaugava</td><td>10000</td><td>1560</td><td>6,4</td></tr><tr><td>LV0305100</td><td>Aiviekstes paliene</td><td>346</td><td>23</td><td>15,0</td></tr><tr><td>LV0524100</td><td>Mežole</td><td>57</td><td>2,78</td><td>20,5</td></tr><tr><td>LV0415600</td><td>Zaņas lejtece</td><td>70</td><td>3</td><td>23,3</td></tr><tr><td>LV0200200</td><td>Ķemeru Nacionālais parks</td><td>758</td><td>8,83</td><td>85,8</td></tr><tr><td>LV0523200</td><td>Ukru gārša</td><td>63</td><td>0,48</td><td>131,3</td></tr><tr><td>LV0528800</td><td>Mugurves pļavas</td><td>2924</td><td>12,6</td><td>232,1</td></tr><tr><td>LV0507100</td><td>Ventas ieleja</td><td>3200</td><td>10,8</td><td>296,3</td></tr><tr><td>LV0302200</td><td>Salacas ieleja</td><td>14142</td><td>32,8</td><td>431,2</td></tr><tr><td>LV0524500</td><td>Ruņupes ieleja</td><td>2900</td><td>5,8</td><td>500,0</td></tr><tr><td>LV0304200</td><td>Kuja</td><td>7750</td><td>15</td><td>516,7</td></tr><tr><td>LV0528100</td><td>Šepka</td><td>2450</td><td>4,55</td><td>538,5</td></tr><tr><td>LV0532000</td><td>Sitas un Pededzes paliene</td><td>10000</td><td>11,4</td><td>877,2</td></tr><tr><td>LV0530500</td><td>Vitrupe ieleja</td><td>5831</td><td>6,2</td><td>940,5</td></tr><tr><td>LV0523400</td><td>Ances purvi un meži</td><td>1889</td><td>1,5</td><td>1259,3</td></tr><tr><td>LV0302100</td><td>Abavas senleja</td><td>54083</td><td>23,9</td><td>2262,9</td></tr><tr><td>LV0536600</td><td>Lubāna mitrājs</td><td>300678</td><td>110,42</td><td>2723,0</td></tr><tr><td>LV0528000</td><td>Rauza</td><td>72664</td><td>19,31</td><td>3763,0</td></tr><tr><td>LV0531300</td><td>Pāces pļavas</td><td>15420</td><td>3,5</td><td>4405,7</td></tr><tr><td>LV0301100</td><td>Riežupe</td><td>537</td><td>0,1</td><td>5370,0</td></tr><tr><td>LV0525900</td><td>Jaunanna</td><td>14000</td><td>2,5</td><td>5600,0</td></tr><tr><td>LV0528200</td><td>Launkalne</td><td>37947</td><td>4,48</td><td>8470,3</td></tr><tr><td>LV0514200</td><td>Raķupes ieleja</td><td>68454</td><td>7,8</td><td>8776,2</td></tr><tr><td>LV0304500</td><td>Ogres ieleja</td><td>258600</td><td>25</td><td>10344,0</td></tr><tr><td>LV0600700</td><td>Ziemeļgauja</td><td>118321</td><td>9,18</td><td>12889,0</td></tr><tr><td>LV0304900</td><td>Vilce</td><td>411</td><td>0,03</td><td>13700,0</td></tr><tr><td>LV0200100</td><td>Gaujas Nacionālais parks</td><td>1312626</td><td>83,6</td><td>15701,2</td></tr><tr><td>LV0304800</td><td>Vecumu meži</td><td>84852</td><td>1,5</td><td>56568,0</td></tr></table>	Kods	Natura 2000 teritorija	CV_USE	Annex I_USE	Blīvums	LV0523100	Lielupes palienes pļavas	0	0	0,0	LV0507800	Liepājas ezers	0	0	0,0	LV0535400	Rūjas paliene	0	17,48	0,0	LV0300700	Tērvete	0	1,63	0,0	LV0507200	Ventas un Šķerveļa ieleja	157	47	3,3	LV0600400	Augšdaugava	10000	1560	6,4	LV0305100	Aiviekstes paliene	346	23	15,0	LV0524100	Mežole	57	2,78	20,5	LV0415600	Zaņas lejtece	70	3	23,3	LV0200200	Ķemeru Nacionālais parks	758	8,83	85,8	LV0523200	Ukru gārša	63	0,48	131,3	LV0528800	Mugurves pļavas	2924	12,6	232,1	LV0507100	Ventas ieleja	3200	10,8	296,3	LV0302200	Salacas ieleja	14142	32,8	431,2	LV0524500	Ruņupes ieleja	2900	5,8	500,0	LV0304200	Kuja	7750	15	516,7	LV0528100	Šepka	2450	4,55	538,5	LV0532000	Sitas un Pededzes paliene	10000	11,4	877,2	LV0530500	Vitrupe ieleja	5831	6,2	940,5	LV0523400	Ances purvi un meži	1889	1,5	1259,3	LV0302100	Abavas senleja	54083	23,9	2262,9	LV0536600	Lubāna mitrājs	300678	110,42	2723,0	LV0528000	Rauza	72664	19,31	3763,0	LV0531300	Pāces pļavas	15420	3,5	4405,7	LV0301100	Riežupe	537	0,1	5370,0	LV0525900	Jaunanna	14000	2,5	5600,0	LV0528200	Launkalne	37947	4,48	8470,3	LV0514200	Raķupes ieleja	68454	7,8	8776,2	LV0304500	Ogres ieleja	258600	25	10344,0	LV0600700	Ziemeļgauja	118321	9,18	12889,0	LV0304900	Vilce	411	0,03	13700,0	LV0200100	Gaujas Nacionālais parks	1312626	83,6	15701,2	LV0304800	Vecumu meži	84852	1,5	56568,0
Kods	Natura 2000 teritorija	CV_USE	Annex I_USE	Blīvums																																																																																																																																																																							
LV0523100	Lielupes palienes pļavas	0	0	0,0																																																																																																																																																																							
LV0507800	Liepājas ezers	0	0	0,0																																																																																																																																																																							
LV0535400	Rūjas paliene	0	17,48	0,0																																																																																																																																																																							
LV0300700	Tērvete	0	1,63	0,0																																																																																																																																																																							
LV0507200	Ventas un Šķerveļa ieleja	157	47	3,3																																																																																																																																																																							
LV0600400	Augšdaugava	10000	1560	6,4																																																																																																																																																																							
LV0305100	Aiviekstes paliene	346	23	15,0																																																																																																																																																																							
LV0524100	Mežole	57	2,78	20,5																																																																																																																																																																							
LV0415600	Zaņas lejtece	70	3	23,3																																																																																																																																																																							
LV0200200	Ķemeru Nacionālais parks	758	8,83	85,8																																																																																																																																																																							
LV0523200	Ukru gārša	63	0,48	131,3																																																																																																																																																																							
LV0528800	Mugurves pļavas	2924	12,6	232,1																																																																																																																																																																							
LV0507100	Ventas ieleja	3200	10,8	296,3																																																																																																																																																																							
LV0302200	Salacas ieleja	14142	32,8	431,2																																																																																																																																																																							
LV0524500	Ruņupes ieleja	2900	5,8	500,0																																																																																																																																																																							
LV0304200	Kuja	7750	15	516,7																																																																																																																																																																							
LV0528100	Šepka	2450	4,55	538,5																																																																																																																																																																							
LV0532000	Sitas un Pededzes paliene	10000	11,4	877,2																																																																																																																																																																							
LV0530500	Vitrupe ieleja	5831	6,2	940,5																																																																																																																																																																							
LV0523400	Ances purvi un meži	1889	1,5	1259,3																																																																																																																																																																							
LV0302100	Abavas senleja	54083	23,9	2262,9																																																																																																																																																																							
LV0536600	Lubāna mitrājs	300678	110,42	2723,0																																																																																																																																																																							
LV0528000	Rauza	72664	19,31	3763,0																																																																																																																																																																							
LV0531300	Pāces pļavas	15420	3,5	4405,7																																																																																																																																																																							
LV0301100	Riežupe	537	0,1	5370,0																																																																																																																																																																							
LV0525900	Jaunanna	14000	2,5	5600,0																																																																																																																																																																							
LV0528200	Launkalne	37947	4,48	8470,3																																																																																																																																																																							
LV0514200	Raķupes ieleja	68454	7,8	8776,2																																																																																																																																																																							
LV0304500	Ogres ieleja	258600	25	10344,0																																																																																																																																																																							
LV0600700	Ziemeļgauja	118321	9,18	12889,0																																																																																																																																																																							
LV0304900	Vilce	411	0,03	13700,0																																																																																																																																																																							
LV0200100	Gaujas Nacionālais parks	1312626	83,6	15701,2																																																																																																																																																																							
LV0304800	Vecumu meži	84852	1,5	56568,0																																																																																																																																																																							
OK_NEW	Na																																																																																																																																																																										
AREA_NEW	Na																																																																																																																																																																										

Lauks	Paskaidrojums
OK_INT	Na
IND_INT	Na
Papildus nosacījumi	Nepieciešama dzīvotnes kvalitātes uzlabošana (bebru darbības ierobežošana).
Cits lauks	

Literatūra un informācijas avoti

Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, <https://ozols.gov.lv/ozols/> (skatīts 20.01.2023.).

ELLE 2020. Dabas lieguma „Mežole” dabas aizsardzības plāns. Plāns izstrādāts laika posmam no 2020. gada līdz 2032. gadam. SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, Rīga, <https://www.daba.gov.lv/lv/mezole> (2.12.2022.).

Natura 2000 SDF – Mežole, <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0524100> (skatīts 20.01.2023.).

Ozoliņš D. 2020. Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par dabas liegumu “Mežole” Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamo biotopu grupām tekoši un stāvoši saldūdeņi, kā arī sugu grupu – bezmugurkaulnieki: gliemenes. 2020. gada 31. janvārī, sagatavots dabas aizsardzības plāna izstrādei. <https://www.daba.gov.lv/lv/media/2695/download> (skatīts 2.12.2022.).

Pilāte D. 2020. Eksperta atzinums dabas lieguma “Mežole” dabas aizsardzības plāna izstrādes vajadzībām, <https://www.daba.gov.lv/lv/media/2696/download> (skatīts 2.12.2022.).